

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

УДК 619 : 616 - 056.24.995.122.21.Ф: 52022

Довгій Ю.Ю.,
Ковальчук Ю.В.,
Деркач С.Т.

ЕФЕКТИВНІСТЬ АЛЬБЕНДАЗОЛУ, ЛЕВАМІЗОЛУ, ІВОМЕКУ-ПЛУС, БРОВАЛЬЗЕНУ ПРОТИ ФАСЦІОЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Нами встановлено, що одноразове застосування альбендазолу у вигляді 2,5% суспензії в дозі 10 мг/кг перорально, бровальзена в дозі 1,3 г на 10 кг, івомеку-плюс в дозі 1 мл на 50 кг підшкірно, при лікуванні хворих фасціольозом тварин показують 100%-ну ефективність, не викликаючи при цьому ускладнень. 10%-ний розчин левамізолу в дозі 2250 мг на голову, внутрішньом'язево, отримані наступні результати: ЕЕ=50%, ІЕ=50,4%. Препарати забезпечують високу протибродячий ефективність в небезпечних по цьому захворюванню господарствах.

Нами встановлено, що одноразове примінення альбендазолу у вигляді 2,5%-ної суспензії в дозі 10 мг/кг перорально, бровальзена в дозі 1,3 г на 10 кг, івомеку-плюс в дозі 1 мл/50 кг підшкірно при лікуванні хворих фасціольозом тварин, показують 100% ефективність, і не викликають при цьому ускладнень, 10%-ний розчин левамізолу в дозі 2250 мг/на голову, внутрішньом'язево, одержані наступні результати: ЕЕ=50%; ІЕ=50,4%. Препарат забезпечує високу протибродячий ефективність в небезпечних по цьому захворюванню господарствах.

Фасціольоз є одним із найбільш розповсюджених гельмінтозів сільськогосподарських тварин. Збудники фасціольозу поширені в усіх країнах. Дія фасціол на організм визначається інкуляційним, механічним токсичним впливом. Хвороба спричиняє великі економічні збитки народному господарству і може представляти загрозу навіть для здоров'я людини.

А. Walthers (1992) зареєстрував 13 випадків фасціольозу людей в Швейцарії за останні 20 років.

В свою чергу багато токсинів збудників цих захворювань є імунодепресантами, тобто вони обумовлюють розвиток вторинного імунодефіциту (Е.Х. Даугаліса, 1989).

Велику увагу питанням епізоотології, боротьбі з інвазіями, зокрема ліквідації фасціольозу, приділяють у своїх працях академ. О.П.Маркевич, Р.С.Чеботарьов, 1957.

На даний час для дегельмінтизації худоби при фасціольозі вітчизняними і зарубіжними авторами рекомендовано для використання біля 70 антгельмінтиків. Одні препарати в терапевтичному відношенні мало ефективні, другі занадто дорогі, треті мають низький хіміо-терапевтичний індекс. Це є причиною того, що у практичних ветеринарних спеціалістів виникають труднощі при виборі найбільш ефективного антгельмінтика для лікування тварин.

Фасціольоз і тепер залишається широко розповсюдженим захворюванням на Україні, особливо в зоні Полісся, і завдає значних економічних збитків тваринництву.

Мета нашої роботи - провести ряд досліджень, спрямованих на вивчення терапевтичної оцінки антгельмінтиків (альбендазолу, левамізолу, івомеку-плюс, бровальзена) при фасціольозі худоби в залежності від віку фасціол і інтенсивність інвазії і визначити їх імуномодулюючі властивості. Дегельмінтизація є не тільки лікувальним але й профілактичним заходом (М.В.Демідов, 1963). Тому, ці дані необхідні для розробки науково обгрунтованих методів лікування та профілактики даного захворювання на Україні.

Дослідження проводились в період з 1996 по 1998 рр. в господарствах КСП «Полісся» с.Селець, КСП «Шевченка» с.Язберень, Народницького району, КСП «Колос» с. Гладковичі, Овруцького району, Агрофірма «Піски» Житомирського району, Житомирської області. Для дослідження були використані хворі корови чорно-рябої породи, віком близько 5-6 років, масою тіла від 380 до 450 кг, середньої вгодованості.

Забиттєво діагноз встановлювали шляхом дослідження фекалій методом послідовного промивання, флотажі і г фекалій та врахуванням клінічних ознак. Хвороба проявляється

кон'юктивітами, набряками в ділянці повік, грудей, жовтяничністю слизових оболонок. Кількість лейкоцитів збільшувалась у 3-5 разів, еозинофілів - у 8-10 разів, моноцитів - у 1.5-2 рази, кількість еритроцитів знижувалась у 1,5-2 рази. Відмічено зниження показників клітинних і гуморальних факторів захисту організму.

Для вивчення ефективності антгельмінтика альбендазолу 2,5%-ного були відібрані дослідна (30 голів) та контрольна (25 голів). Інтенсивність інвазії становила всередньому 19,0 яєць фасціол на 1 г фекалій. Препарат вводили перорально в дозі 10 мг/кг маси тіла по АДР. Через 15 днів після застосування препарату яєць фасціол не виявлено.

Ефективність антгельмінтика складала 100%.

Для вивчення ефективності 10%-ного розчину левамізолу були відібрані дослідна (25 голів) та контрольна (15 голів). Інтенсивність інвазії становила всередньому 9,1 яєць фасціол. Препарат вводили внутрішньом'язево в дозі 2250 мг/на голову активно діючої речовини. Через 15 днів після застосування антгельмінтика одержані такі результати: ЕЕ=50%, ІЕ=50,4%.

Для вивчення ефективності івомеку-плюс були відібрані (дослідна 40 голів) та контрольна (10 голів). Інтенсивність інвазії становила всередньому 20,5 яєць фасціол на 1 г фекалій. Препарат вводили підшкірно в дозі 1 мл/50 кг маси тіла. Ефективність антгельмінтика складала 100%.

Для вивчення ефективності бровальзену (7,5% діючої речовини альбендазолу) були відібрані дослідна (25 голів) та контрольна (10 голів). Інтенсивність інвазії складала (9,8 яєць фасціол. Препарат задавали одноразово з кормом з розрахунку 1,3 г на 10 кг маси тіла.

Після застосування препарату, через 15 днів яєць фасціол не виявлено.

Ефективність препарату складала 100%.

Через 2 тижні після обробки загальний стан тварин дослідної групи значно покращився. Вони краще поїдали корми, нормалізувалось травлення, фекалії стали сформованими. Наступило повне клінічне видужання, порушені гематологічні показники крові відповідали фізіологічним показником.

В той час як у тварин контрольної групи, інтенсивність інвазії продовжувала збільшуватись, і показники гуморальних і клітинних факторів, значно знижувались.

Аналізуючи одержані результати ми прийшли до висновку, що альбендазол, бровальзен, івомек-плюс - високоефективні фасціолоцидні антгельмінтики. Препарати забезпечують високу противасціольозну ефективність в небезпечних по цьому захворюванню господарствах. Низькі результати були одержані внаслідок дегельмінтизації худоби левамізолом.

Література:

1. Даугалиева Э.Х. Патогенез и иммунитет при некоторых гельминтозных заболеваниях: Автореф. дис... д-ра вет. Наук.-М., 1989 - 30 С.
2. Демидов Н.В. Фасциолез сельскохозяйственных животных: Автореф. дис.... д-ра вет. наук.-М., 1963.- 41 С.
3. Маркевич А.П., Чеботарев Р.С. Пути ликвидации фасциолеза сельскохозяйственных животных.-М., 1957.-С. 30-31.
4. Walther A., Reusser P. Fasciola hepatica-infection siene seltene parasitose beinn menschen. // Schwer. Med. Wochenschr - 1992.-122, № 18.-S.46.

ДОВГІЙ Юрій Юрійович - кандидат ветеринарних наук, асистент кафедри акушерства і терапії Державної агроекологічної академії України.

КОВАЛЬЧУК Юрій Васильович - лікар ветеринарної медицини, викладач Державної агроекологічної академії України

ДЕРКАЧ Степан Тіберійович – викладач-стажист кафедри вірусології та епізоотології ветеринарного факультету ДААУ.